

BLIŻEJ RYNKU PRACY

ISSN 2450-6745

POWIATOWY URZĄD PRACY W TARNOWIE

- ✓ Koszty uzyskania przychodów w działalności gospodarczej
- ✓ Sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim
- ✓ Zwolnienie z opłacania składek ZUS – wakacje składkowe
- ✓ Bezrobocie w regionie

*Spokojnych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia,
wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku oraz spełnienia
w życiu osobistym i zawodowym.*

życzy Dyrekcja wraz z pracownikami
Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie

Spis treści

- ✓ Koszty uzyskania przychodów w działalności gospodarczej » **str. 3**
- ✓ Sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim » **str. 6**
- ✓ Zwolnienie z opłacania składek ZUS – wakacje składkowe » **str. 11**
- ✓ Bezrobocie w regionie » **str. 13**

Koszty uzyskania przychodów w działalności gospodarczej

Prowadzenie działalności gospodarczej wiąże się nie tylko z uzyskiwaniem przychodów z tej działalności ale również ponoszeniem kosztów związanych z jej prowadzeniem. Przedsiębiorcy, którzy wybrali jako formę opodatkowania podatkiem dochodowym zasady ogólne według skali podatkowej lub podatek liniowy, mogą pomniejszyć podstawę opodatkowania o koszty uzyskania przychodów.

Co to są koszty uzyskania przychodów

Definicja kosztów uzyskania przychodów określona jest w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku

dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z tą definicją **kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23.**

Katalog kosztów uzyskania przychodów jest otwarty, jednak aby poniesiony przez przedsiębiorcę wydatek mógł stanowić koszt uzyskania przychodów w prowadzonej działalności gospodarczej, muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- wydatek został poniesiony przez podatnika,
- jest definitywny (bezwrotny),

- pozostaje w związku z prowadzoną przez podatnika działalnością gospodarczą,
- poniesiony został w celu uzyskania przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła tych przychodów,
- nie jest kosztem wymienionym w art. 23 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- został właściwie udokumentowany.

Do przykładowych kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć zakup towarów handlowych oraz materiałów podstawowych, sprzętu komputerowego, materiałów biurowych, zakup domeny internetowej, usług telekomunikacyjnych. Kosztami uzyskania przychodów będą także wydatki poniesione na utrzymanie

i wyposażenie lokalu (m. in. czynsz, media), opłaty za usługi księgowe, opłaty bankowe (np. za prowadzenie rachunku bankowego), odpisy amortyzacyjne od środków trwałych, a także opłaty leasingowe (dot. m.in. samochodów, maszyn). Ponadto do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć koszty związane z użytkowaniem pojazdów (np. zakup paliwa, polisy ubezpieczeniowej, koszty przeglądów rejestracyjnych, napraw) z uwzględnieniem wszystkich warunków i limitów określonych ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zgodnie art. 23 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych kosztami uzyskania przychodów nie są m.in.:

- wydatki na reprezentację,
- odsetki z tytułu nieterminowej spłaty zobowiązań podatkowych i budżetowych,
- wydatki na spłatę rat pożyczek i kredytów (kosztem może być jedynie część odsetkowa raty pożyczki, jeżeli została faktycznie opłacona),
- wydatki na ubezpieczenie AC pojazdu osobowego w wartości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej pozostaje równowartość 150.000 zł,
- odpisy amortyzacyjne przekraczające wartość 150.000 zł w przypadku samochodów osobowych oraz 225.000 zł w przypadku samochodów elektrycznych.

Dokumentowanie kosztów uzyskania przychodów

Aby uwzględnić koszt uzyskania przychodu w dokumentacji księgowej musi on zostać prawidłowo udokumentowany. Sposób udokumentowania kosztu reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z 23 grudnia 2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

Zgodnie z § 11 ust. 3 ww. rozporządzenia podstawę zapisów w księgach stanowią następujące dowody księgowe:

1. faktury, faktury VAT RR, rachunki i dokumenty celne;

2. dokumenty określające zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów lub zwiększenie przychodów na podstawie art. 22p ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zawierające co najmniej:

- datę wystawienia dokumentu oraz miesiąc, w którym dokonuje się zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów lub zwiększenia przychodów,
- wskazanie faktury, a w przypadku braku obowiązku jej wystawienia wskazanie umowy, albo innego dokumentu, stanowiącego podstawę do zaliczenia kosztu do kosztów uzyskania przychodów,
- wskazanie kwoty, o którą podatnik zmniejsza koszty uzyskania przychodów lub zwiększa przychody,
- podpis osoby sporządzającej dokument;

3. inne dowody (m.in. noty księgowe, dowody przesunięć, dowody dokonania opłat, dowody wewnętrzne), stwierdzające fakt dokonania operacji gospodarczej zgodnie z jej rzeczywistym przebiegiem, zawierające co najmniej:

- wiarygodne określenie stron uczestniczących w transakcji, której dowód dotyczy (nazwę i adresy),
- datę wystawienia dowodu oraz datę lub okres dokonania operacji gospodarczej, której dowód dotyczy, z tym że jeżeli data dokonania operacji gospodarczej odpowiada dacie wystawienia dowodu, wystarcza podanie jednej daty,
- przedmiot operacji gospodarczej i jego wartość oraz ilościowe określenie,
- podpisy osób uprawnionych do prawidłowego udokumentowania operacji gospodarczych.

Dowody księgowe stanowiące podstawę zapisu w podatkowej

księdze przychodów i rozchodów, muszą być oznaczone numerem lub w inny sposób oznaczone, który umożliwi powiązanie dowodu z dokonanymi na jego podstawie zapisami księgowymi. Dokumenty stanowiące podstawę ujęcia kosztów uzyskania przychodów powinny być sporządzone w języku polskim, a ich treść powinna być pełna i zrozumiała. W przypadku dowodu księgowego wystawionego w walucie obcej, przedsiębiorca musi przeliczyć kwoty na złotówki zgodnie z wymogami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wydatki finansowane z dotacji z urzędu pracy a koszty uzyskania przychodów

Osoby korzystające z dotacji wypłacanej przez urząd pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej bardzo często zastanawiają się, jakie skutki podatkowe będzie mieć otrzymana przez nich dotacja.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, za przychód z działalności należy uznać m.in. dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia, otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków (wyjątek stanowią otrzymane, zakupione albo wytworzone we własnym zakresie środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych).

Jednak art. 21 ust. 1 pkt 121 ww. ustawy zwalnia z podatku dochodowego jednorazowe środki przyznane na podjęcie działalności, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Aby wydatek sfinansowany z dotacji na podjęcie działalności gospodarczej był uznany za koszt uzyskania przychodu musi być on związany z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz nie może być wymieniony w art. 23 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Art. 23 ust 1 pkt 45 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wyłącza z kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych pokrytych z dotacji. Oznacza to, że **wydatki poniesione na zakup majątku trwałego firmy, tj. środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które sfinansowane zostały z dotacji na podjęcie działalności gospodarczej nie mogą być uznane za koszty uzyskania przychodów.**

W przypadku mieszanego finansowania zakupu środka trwałego lub wartości niematerialnych i prawnych, tj. częściowo ze środków własnych podatnika a częściowo ze środków dotacji, ta część odpisów amortyzacyjnych przypadająca na wydatek poniesiony ze środków własnych, będzie stanowiła koszt uzyskania przychodów.

Sfinansowanie natomiast zakupu niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej wyposażenia, które nie zostało

zaliczone do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, z dotacji na podjęcie działalności gospodarczej będzie stanowić koszt uzyskania przychodu, gdyż w art. 23 ust. 1 pkt 56 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie został wymieniony art. 21 ust. 1 pkt 121 tej ustawy (pomimo, że przyznane środki korzystają ze zwolnienia z opodatkowania).

Podsumowanie

Koszty uzyskania przychodów, z uwagi na konstrukcję podatku dochodowego od osób fizycznych, odgrywają istotną rolę w procesie wyliczania zobowiązania podatkowego. Prawidłowa kwalifikacja kosztów uzyskania przychodów w rachunku podatkowym wpływa wprost na wysokość podatku należnego do budżetu państwa.

W przypadku posiadania wątpliwości np. w prawidłowej kwalifikacji kosztów uzyskania przychodów podatnik może zwrócić się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego.

Wniosek o wydanie przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej indywidualnej interpretacji podatkowej można złożyć: 1) przez Internet – za pomocą elektronicznej platformy usług administracji publicznej e-PUAP, wykonywując Elektroniczną Skrzynkę

Podawczą (ESP): /KIS/wnioski; 2) za pomocą portalu e-Urząd Skarbowy, jako załącznik do pisma ogólnego, 3) w siedzibie Krajowej Informacji Skarbowej ul. Warszawska 5, 43-300 Bielsko-Biała; 4) listownie na ww. adres KIS.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991r, o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 226 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z 23 grudnia 2019r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (tj. Dz.U. z 2019r. poz. 2544 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2024r. poz. 475 z późn. zm.)

Paulina Tabaszewska

Pierwszy Urząd Skarbowy
w Tarnowie

Drugi Dział Czynności
Analitycznych i Sprawdzających
Ekspert skarbowy

Zeskanuj kod QR i zaloguj się do e-Urzędu Skarbowego.

Sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim

według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej
Ludności (BAEL) w pierwszym i drugim kwartale 2024 r.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) jest kwartalnym badaniem ankietowym realizowanym przez Główny Urząd Statystyczny od 1992 r. Badanie dostarcza wiarygodnych i porównywalnych danych dotyczących sytuacji osób pracujących, bezrobotnych oraz biernych zawodowo. Wyniki badania pozwalają na porównanie z sytuacją w innych krajach europejskich.

Dane BAEL wykorzystywane są przez najważniejsze krajowe i międzynarodowe instytucje m.in. Ministerstwa i Urzędy Centralne, NBP, ONZ, UNESCO, OECF, BANK Światowy, uczelnie i placówki naukowe, media. BAEL jest jednym z wielu badań ankietowych prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny w oparciu o roczny Program Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (PBSSP).

Dane wynikowe z badania aktywności ekonomicznej ludności dostępne są wyłącznie na poziomie krajowym i wojewódzkim.

Charakterystyka osób aktywnych zawodowo

Aktywni zawodowo to łączna populacja pracujących (w wieku 15–89 lat) i bezrobotnych (w wieku 15–74 lat), czyli osób które mają już zatrudnienie, prowadzą własną działalność lub

pomagają w jej prowadzeniu, ale też osób, które co prawda pracy nie mają, ale podejmują bieżące działania, aby pracę znaleźć i są gotowe do jej rozpoczęcia.

W drugim kwartale 2024 r. w województwie małopolskim wg badania BAEL było 1 538 tys. aktywnych zawodowo. W porównaniu z pierwszym kwartałem liczba aktywnych zawodowo była niższa o 3,2%.

Udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii to współczynnik aktywności zawodowej.

W drugim kwartale 2024 r. współczynnik aktywności zawodowej w województwie ogółem wynosił 56,7%, mężczyzn 62,5%, kobiet 51,3%. Dla porównania w pierwszym kwartale było to odpowiednio: 58,6%, 64,8%, 52,8%. Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej zaobserwowano wśród osób w wieku

35–44 lat (88,3%), natomiast najniższy w wieku 65–89 lat (6,1%). Pod względem poziomu wykształcenia najwyższy współczynnik aktywności wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym (80,4%) a najniższy z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym (12,3%).

Dla Polski ogółem współczynnik aktywności zawodowej był wyższy niż w województwie małopolskim i w drugim kwartale wynosił 58,3% (mężczyźni 65,5%, kobiety 51,5%). Podobnie jak w województwie najwyższą aktywność zawodową obserwowano wśród osób w wieku 35–44 lat (89,7%) a najniższą w wieku 65–89 lat (6,6%). Uwzględniając poziom wykształcenia w Polsce również odnotowano tendencje obserwowane w województwie – najaktywniejsze zawodowo były osoby z wykształceniem wyższym (82,1%), a najmniej aktywne z wykształceniem gimna-

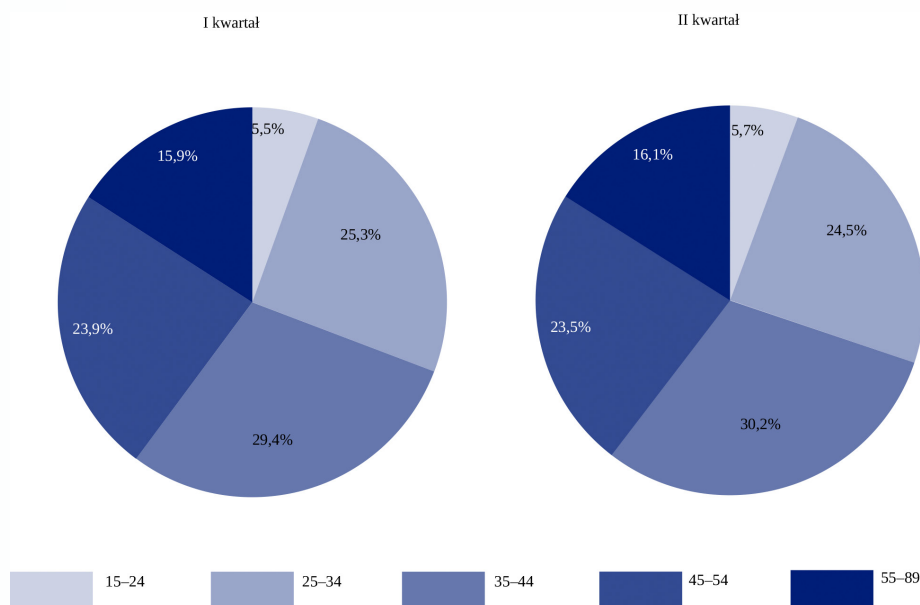
zjalnym, podstawowym i niższym (16,4%).

Charakterystyka pracujących, według metodologii BAEL

Pracujący to osoby w wieku 15–89 lat, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód; miały pracę, ale jej nie wykonywały z różnych powodów.

W drugim kwartale 2024 r. w województwie małopolskim było 1 501 tys. pracujących (w kraju 17 205 tys.). Blisko 53% wszystkich osób pracujących stanowili mężczyźni. W porównaniu z pierwszym kwartałem 2024 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 3,2% (w kraju wzrosła o 0,1%). W pełnym wymiarze czasu pracowało 94,1% osób (w Polsce 93,2%).

Wykres 1. Pracujący według grup wieku w I i II kwartale 2024 r.

W ogólnej liczbie pracujących najliczniejszą grupę (30,2%) stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (w kraju 29,2%). W porównaniu z pierwszym kwartałem w tej grupie wieku wystąpił wzrost o 0,8 p. proc. Z kolei w grupie pracujących w wieku 25–34 lata odnotowano spadek o 0,8 p. proc.

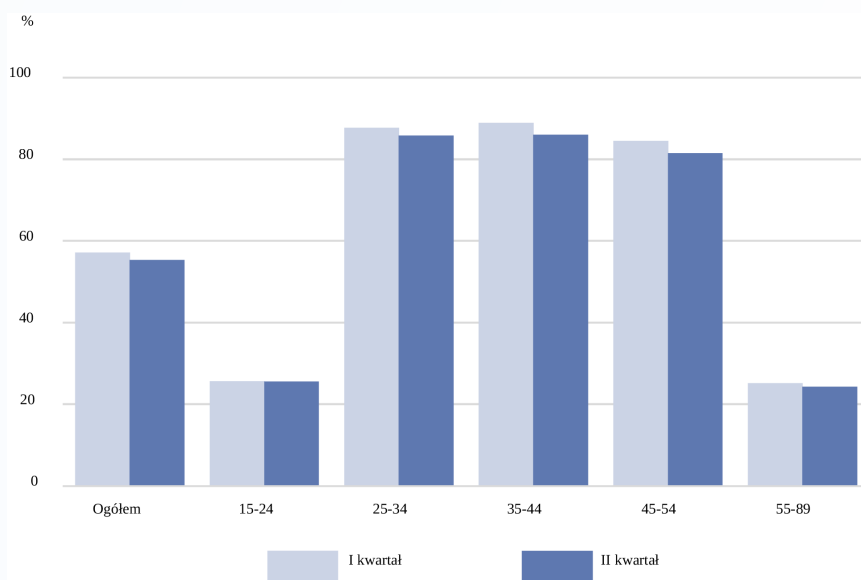
Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) najczęściej, tj. 976 tys. osób (65,0%)

pracowało w usługach (w Polsce 62,7%). W przemyśle i budownictwie pracowało 467 tys. osób, tj. 31,1%.

Udział pracujących w wieku 15–89 lat do ogólnej liczby ludności w tym wieku określany jest jako wskaźnik zatrudnienia. W drugim kwartale 2024 r. wynosił on 55,3% i w porównaniu z pierwszym kwartałem zmniejszył się o 1,9 p. proc. Dla męż-

czyż wskaźnik zatrudnienia wynosił 60,7%, a dla kobiet 50,2% (w pierwszym kwartale odpowiednio 62,9% i 51,9%). Najwyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 35–44 lata (86,0%), a najniższy w wieku 55–89 lata (24,3%).

Wykres 2. Wskaźnik zatrudnienia w I i II kwartale 2024 r.

Osoby bezrobotne, według metodologii BAEŁ

Bezrobotni to ludzie w wieku 15–74 lata, którzy w okresie badanym nie byli osobami pracującymi, aktywnie poszukiwali pracy, byli gotowi podjąć prace w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Ponadto do grupy bezrobotnych zaliczane są także osoby, które nie poszukiwały pracy ponieważ już ją znalazły i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W drugim kwartale 2024 r. w województwie małopolskim odnotowano 37 tys. bezrobotnych, w tym 62,2% to mężczyźni. W porównaniu z pierwszym kwartałem 2024 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2,6%. Blisko 30% bezrobotnych to osoby w wieku poniżej 25 lat.

Zarówno w drugim jak i w pierwszym kwartale 2024 r. stopa bezrobocia w województwie wyniosła 2,4% (w Polsce w drugim kwartale 2,7%, w pierwszym 3,1%).

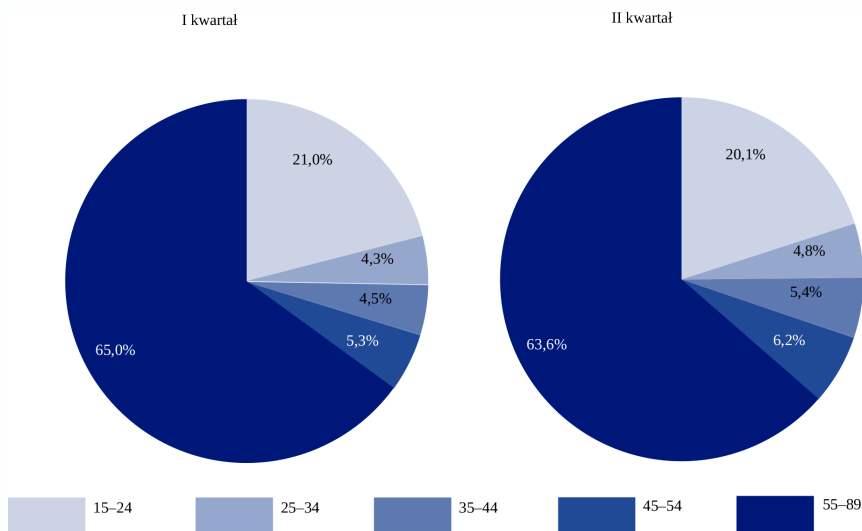
Osoby bierne zawodowo, według metodologii BAEŁ

Do biernych zawodowo zalicza się osoby nieaktywne zawodowo, w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące ani bezrobotne.

W drugim kwartale 2024 r. w województwie było 1 176 tys. biernych zawodowo, co w porównaniu z pierwszym kwartałem oznacza wzrost o 4,7%. W tej grupie osób przeważały kobiety (686 tys., tj. 58,3%).

Wykres 3. Bierni zawodowo według grup wieku w I i II kwartale 2024 r.

W Polsce było 12 667 tys. osób biernych zawodowo, w tym 7 651 tys. kobiet (60,4%). W porównaniu z pierwszym kwartałem 2024 r. liczba biernych zawodowo nieznacznie wzrosła (o 67 tys. osób, tj. o 0,5%). Najliczniejszą grupę (63,6%) w ogólnej liczbie biernych zawodowo w województwie małopolskim stanowiły osoby w wieku 55–89 lat (w kraju 66,8%). Udział tej grupy wieku w porównaniu z pierwszym kwartałem zmniejszył się o 1,4 p. proc. Najwięcej, tj. o blisko 1 p. proc. wzrósł udział biernych zawodowo w wieku 35–44 lata oraz 45–54 lata. Publikacje i opracowania statystyczne przedstawiające wyniki z badania BAEL dostępne są między innymi na stronie internetowej GUS <https://stat.gov.pl/>

1. Aktywność ekonomiczna ludności Polski – 2 kwartał 2024
<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-bezrobotni-biemi-zawodowo-wg-bael/aktywnosc-ekonomiczna-ludnosci-polski-2-kwartał-2024-roku,4,55.html>

2. Bank Danych Lokalnych Oprócz Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizo-

wane przez GUS są także inne ankietowe badania o tematyce społecznej.

- Badanie budżetów gospodarstw domowych (BBGD),
- Badanie Mobilności Transportowej Ludności (BMTL),
- Europejskie badanie warunków życia ludności (EU-SILC),
- Kondycja gospodarstw domowych (KGD),
- Ochrona Zdrowia w gospodarstwach domowych (DS-50),
- Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami unii Europejskiej (PDP, BRG, BRGp),
- Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach (PKZ),
- Wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w gospodarstwach domowych (SSI-10)

Wszystkie badania ankietowe Głównego Urzędu Statystycznego są prowadzone przez ankierów statystyki publicznej (osobiście lub telefonicznie). Na terenie województwa małopolskiego, w tym także w regionie tarnowskim badania realizują ankierzy Urzędu Statystycznego w Krakowie.

Ankier statystyki publicznej nie jest osobą anonimową – jest on pracownikiem urzędu statystycz-

nego znajdującego się na terenie danego województwa. Każdy ankier posiada legitymację służbową upoważniającą do prowadzenia badań ankietowych zapisanych w PBSSP na dany rok. Tożsamość ankiera można sprawdzić:

- w Internecie wchodząc na stronę www.stat.gov.pl – badania-ankietowe zakładka: Sprawdź tożsamość ankiera
- telefonicznie numer infolinii statystycznej 22 279 99 99.

Zaznaczyć należy, że stosowane przez statystykę publiczną procedury gwarantują całkowitą ochronę informacji. Wszystkie przekazane ankierowi dane objęte są tajemnicą statystyczną. Publikowane informacje obejmują wyłącznie zbiorcze wyniki badania, a nie indywidualne odpowiedzi respondentów.

Szczegółowe wyjaśnienia pojęć dostępne są na stronie internetowej www.stat.gov.pl w zakładce Metainformacje – słownik pojęć.

Autorzy opracowania:

Elżbieta Niemiec, Jadwiga Szponder

Urząd Statystyczny w Krakowie
Oddział w Tarnowie, 33-100
Tarnów, Pl. Kazimierza Wielkiego 2
Informatorium: 14 68 80 255,
14 68 80 211

Bezpieczne badania ankietowe – statystyka chroni prywatność!

Urząd Statystyczny
w Krakowie

Czy wiesz, że udział w badaniach ankietowych prowadzonych przez ankieterów statystycznych ma bezcenny wpływ na otaczający Cię świat? Badania ankietowe to znacznie więcej niż tylko odpowiadanie na pytania – to szansa na realną zmianę!

Uczestnicząc w badaniach statystycznych:

- Liczysz się.
- Jesteś anonimowy.
- Twoje dane są bezpieczne.
- Kształtujesz przyszłość.
- Wpływasz na decyzje.
- Pomagasz w badaniach naukowych.

Twoja prywatność to priorytet statystyków!
Bierz udział w badaniach ankietowych bez obaw!

Zapewniamy anonimowość – Twoje dane osobowe nie są kojarzone z Twoimi odpowiedziami.

Gwarantujemy bezpieczny kontakt – zawsze możesz sprawdzić tożsamość ankieterów.

Badania statystyczne prowadzą wyłącznie profesjonalści – osoby o nieposzlakowanej opinii, które zawsze przestrzegają procedur bezpieczeństwa.

Statystyka daje pewność ochrony danych – wszystkie zebrane informacje przez ankieterów są zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami RODO, a po zakończeniu badań są odpowiednio chronione.

Działamy transparentnie – masz prawo do pełnej informacji na temat tego, kto przeprowadza badania, w jakim celu oraz jak Twoje odpowiedzi będą wykorzystywane.

Jak sprawdzić ankietera statystycznego?

- **Poproś o legitymację** – ankieterzy zawsze muszą mieć ważną legitymację zawierającą unikalny numer, nazwę urzędu, imię i nazwisko.
- **Zweryfikuj dane ankietera** telefonicznie pod numerami +48 695 256 281, +48 532 459 441, kontaktując się z infolinią statystyczną pod numerem +48 22 27 99 999, mailowo (j.klimont@stat.gov.pl, m.welniak@stat.gov.pl).

- **Sprawdź stronę internetową** – sa.stat.gov.pl/formularz/

- **Zaufaj intuicji** – Jeśli coś wydaje Ci się podejrzane, masz prawo odmówić udziału w badaniu i poprosić o wyjaśnienia. Bezpieczeństwo jest najważniejsze!
- **Pamiętaj:** Profesjonalny ankieter nigdy nie poprosi Cię o dane osobowe, takie jak numer PESEL czy hasła!

Twoje zaufanie, nasze zobowiązanie!

Zwolnienie z opłacania składek ZUS - wakacje składkowe

Od 1 listopada br. można już składać do ZUS wnioski o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za wskazany miesiąc. Dotyczy to osób, które prowadzą działalność gospodarczą i mają zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 10 ubezpieczonych.

Na czym polegają wakacje składkowe

Jest to zwolnienia z opłacania składek z wykonywanej działalności za jeden miesiąc w roku. Chodzi o składki:

- na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe;
- na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe;
- na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy – jeśli przedsiębiorca je opłaca.

Wakacje składkowe nie obejmują składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zwolnienie obejmuje składki ustalane od najniższej, obowiązującej

przedsiębiorcę, podstawy wymiaru. Składki objęte zwolnieniem sfinansuje budżet państwa. Oznacza to, że:

- wliczają się one do przyszłej emerytury lub renty,
- dają uprawnienia do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- w miesiącu, za który uzyska się zwolnienie, można normalnie prowadzić działalność gospodarczą, nie trzeba jej zawieszać.

Z wakacji składkowych można skorzystać za jeden, dowolny miesiąc w danym roku. W 2024 roku będzie to wyłącznie grudzień, a wniosek należy złożyć do końca listopada. Wnioski złożone w grudniu 2024 roku będą dotyczyć zwolnienia z opłacania składek za styczeń 2025 roku.

Dla kogo wakacje składkowe

Z ulgi mogą skorzystać prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, którzy w miesiącu przed złożeniem wniosku mieli zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego do 10 ubezpieczonych (w tym siebie).

Ważne! Do limitu 10 ubezpieczonych wliczają się następujące osoby:

- wnioskujący przedsiębiorca,
- pracownicy,
- zleceniobiorcy (z wyłączeniem uczniów i studentów do 26 roku życia),
- osoby współpracujące z przedsiębiorcą przy prowadzeniu działalności.

Do limitu zgłoszonych do ubezpieczeń nie wliczają się osoby, które nie podlegają ubezpieczeniu wypadkowemu, czyli między innymi osoby, które:

- pobierają zasiłek macierzyński;
- przebywają na urlopie wychowawczym bądź na urlopie bezpłatnym.

Przedsiębiorca skorzysta z wakacji składkowych, jeśli:

- jako osoba ubezpieczona podlegał choć jeden dzień (dobrowolnie albo obowiązkowo) ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym składa wniosek,

- w ostatnich dwóch latach przed rokiem, w którym składa wniosek, nie miał przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub co najmniej w jednym roku z dwóch ostatnich lat poprzedzających ten rok jego roczny przychód z tej działalności nie przekraczał równowartości w złotych 2 milionów euro,
- jako osoba ubezpieczona w poprzednim roku oraz w roku, w którym składa wniosek (do dnia złożenia wniosku) nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku rozpoczęcia działalności lub rok wcześniej wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności, które wchodzą w zakres jego działalności.

Ponieważ ubezpieczenie chorobowe jest dla osoby prowadzącej działalność dobrowolne, uzyska ona zwolnienie z opłacenia składki na to ubezpieczenie, jeśli jest nim objęta w miesiącu, w którym składa wniosek oraz miesiąc wcześniej.

Ważne! Zwolnienie z opłacenia składki stanowi pomoc de minimis. Aby skorzystać z wakacji składkowych, trzeba dysponować limitem pomocy de minimis co najmniej w wysokości sumy obowiązujących w danym miesiącu kalendarzowym składek na ubezpieczenia społeczne, z których chce się uzyskać zwolnienie.

Jak i kiedy złożyć wniosek

Aby skorzystać z wakacji składkowych, należy złożyć **wniosek RWS** (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składki za wskazany miesiąc). Wniosek można złożyć wyłącznie z profilu płatnika na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS. Przedsiębiorca może złożyć wniosek samodzielnie lub za pośrednictwem swego pełnomocnika.

Kiedy i jak dowiesz się, czy otrzymasz zwolnienie ze składek

Wnioski będą rozpatrywane automatycznie, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Informacje w sprawie wniosku będą udostępniane na koncie płatnika PUE/eZUS. Dodatkowo informacje o nowych wiadomościach w sprawie wniosku będą przysyłane na adres e-mail lub numer telefonu, który był podany na PUE/eZUS.

Jeśli przedsiębiorca zostanie w całości zwolniony ze składek, otrzyma z ZUS informację. Jeśli przyznane mu zostanie częściowe zwolnienie, lub gdy nie otrzyma ulgi, wydana będzie w tej sprawie decyzja, przesłana później na konto płatnika na PUE/eZUS.

Jakie dokumenty rozliczeniowe należy złożyć po zwolnieniu ze składek

Za miesiąc, w którym udzielono prowadzącemu firmę ulgi w opłacaniu składek, należy złożyć następujące dokumenty rozliczeniowe - w obowiązującym terminie:

- ZUS RCA z kodem „wakacyjnym”, z rozliczonymi składkami na ubezpieczenia społeczne finansowane z budżetu państwa;
- ZUS RCA z aktualnym kodem prowadzenia działalności gospodarczej i składkami na ubezpieczenie zdrowotne oraz na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, jeśli nie masz zwolnienia z tej składki;
- ZUS RCA za pozostałych ubezpieczonych, jeśli zatrudniasz pracowników lub zleceniobiorców;
- ZUS DRA, uwzględniające składki z utworzonych raportów RCA.

Jeśli dojdzie do zwolnienia ze składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, a przedsiębiorca opłaca składki tylko za siebie, nie wykazuje ich w składanej deklaracji.

Jeśli istnieje obowiązek opłacania składek za innych ubezpieczonych, uwzględnia się w deklaracji jedynie ich składkę na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Ważne! Kody tytułu ubezpieczenia oznaczające zwolnienie z obowiązku opłacenia składek znajdują się w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych (...) i innych dokumentów.

Jakie dokumenty rozliczeniowe należy złożyć w przypadku braku zwolnienia ze składek

Jeśli nie otrzyma się ulgi, należy wysłać dokumenty z rozliczeniem składek na zasadach ogólnych oraz opłacić składki za miesiąc, o który się wnioskowało. Należy zrobić to również wtedy, gdy złożono odwołanie. Jeśli sąd zmieni decyzję ZUS, to należy skorygować złożone pierwotnie dokumenty i złożyć wniosek o zwrot nadpłaty, o ile będzie występowała.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2024 r. poz. 863).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572).

Grzegorz Biskup

Naczelnik Wydziału Obsługi Klientów i Korespondencji
Oddział ZUS w Tarnowie

ZUS | ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

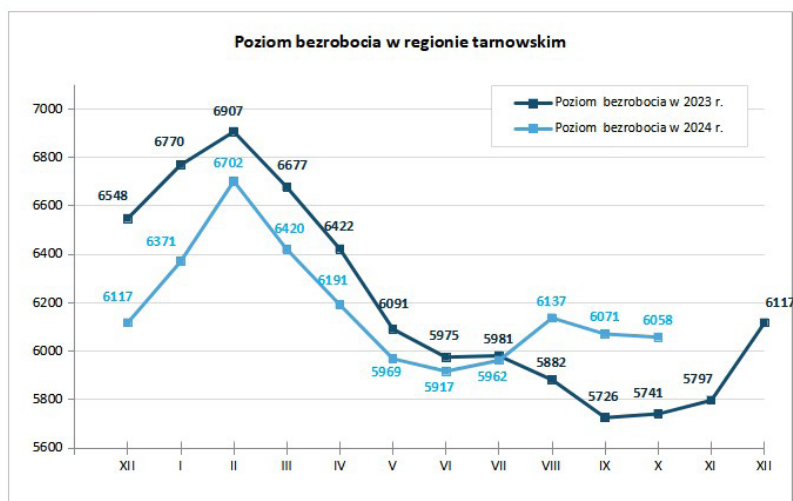
Bezrobocie w regionie

Poziom bezrobocia według stanu na 31 października 2024 r. w regionie tarnowskim wyniósł 6 058 osób, z czego w:

- mieście Tarnowie – 2 143 osoby,
- powiecie tarnowskim – 3 915 osób.

Liczba bezrobotnych w końcu października 2024 roku była o 59

osób niższa niż w końcu 2023 r. i o 317 osób wyższa w porównaniu do stanu z końca października 2023 r.

Bezrobocie wśród osób od 30. do 50. roku życia

Osoby od 30. Do 50. roku życia ustawowo nie klasyfikują się do

bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Niemniej bezrobocie wśród tej grupy to palący problem, ponieważ stanowią oni prawie połowę osób bez-

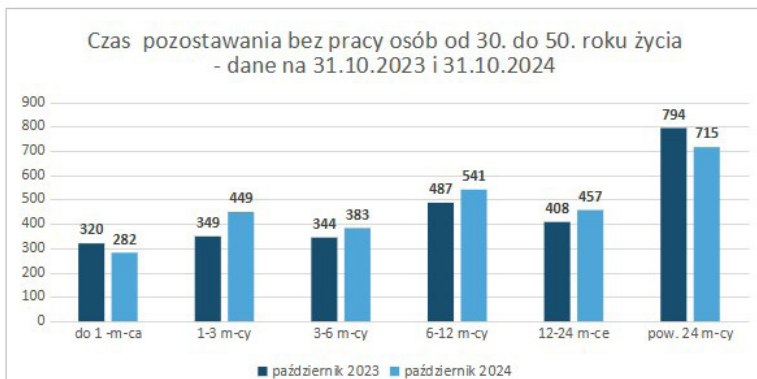
robotnych. Z danych wynika, że w końcu października 2023 roku stanowili oni 47,1% ogółu bezrobotnych, natomiast na koniec października 2024 roku 46,7%.

Powyższy wykres przedstawia sytuację osób bezrobotnych w wieku od 30. do 50. roku życia na tle liczby osób bezrobotnych ogółem – stan na 31.10.2023 r. i 31.10.2024 r. Przytoczone dane wskazują na wzrost w ostatnim roku liczby osób bezrobotnych

ogółem o ok. 5,5%, jak i w grupie osób w wieku od 30. do 50. roku życia o 4,6%. W związku z tym, że bezrobocie wśród badanej grupy bezrobotnych w perspektywie ostatniego roku wzrosło i jest bardzo liczne, wymaga szczegółowej analizy.

Biorąc pod uwagę dane z miesiąca października 2023 r. oraz października 2024 r., liczba osób bezrobotnych w wieku od 30. do 50. roku życia, pod względem czasu pozostawania bez zatrudnienia kształtowała się następująco:

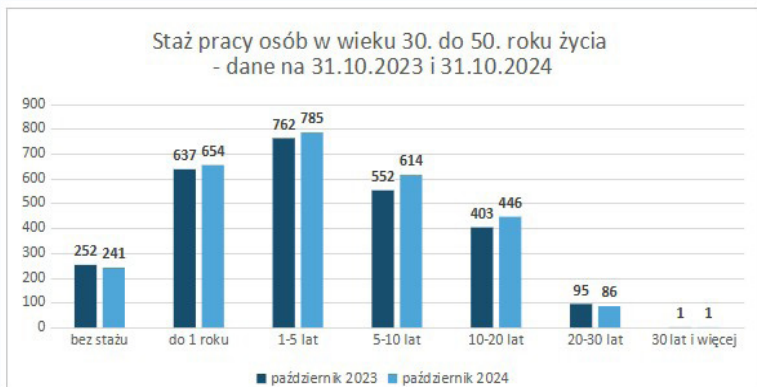
W ramach komentarza zaistniałej sytuacji, którą obrazuje powyższy wykres, należy podkreślić, iż ważnym czynnikiem warunkującym efektywne radzenie sobie na rynku pracy przez osoby bezrobotne, jest czas pozostawania bez zatrudnienia. Jak wynika z doświadczenia pośredników pracy, doradców zawodowych i specjalistów do spraw rozwoju zawodowego, im krótszy jest czas pozostawania bez pracy i trafniejsze formy wsparcia zaadresowane do osoby bezrobotnej, tym szybciej

cięż i bez skutków długotrwałego bezrobocia, osoba znajdzie pracę. Wśród badanej grupy bezrobotnych to palący problem, ponieważ odsetek pozostających w rejestrach bezrobotnych powyżej 12 miesięcy, czyli bezrobotnych długotrwale jest wysoki i w październiku 2023 roku wynosił 44,5%, a w październiku 2024 roku 41,5%.

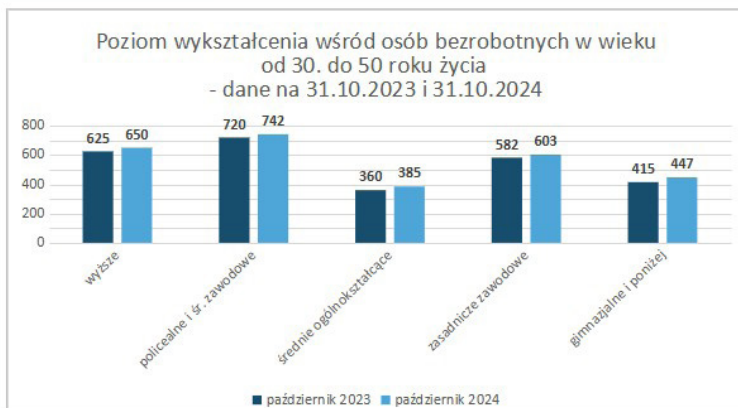
W procesie aktywizacji zawodowej bardzo duże znaczenie ma również staż pracy i zdobyte do-

świadczenie zawodowe. Jednak z drugiej strony, przerwa w zatrudnieniu jest bardzo poważną barierą uniemożliwiającą, nawet z posiadanym stażem pracy i doświadczeniem, ponowne wejście na rynek pracy.

W omawianej grupie wiekowej najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat. Sytuację tę obrazuje poniższy wykres.

Poziom wykształcenia wśród omawianej kategorii osób kształtuje się następująco:

W omawianej grupie zdecydowaną większość stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Kolejne najliczniejsze grupy to osoby z wykształceniem wyższym i zasadniczym zawodowym. Większość osób w wieku od 30. do 50. roku życia posiada zatem wyuczony zawód, bardzo często również doświadczenie zawodowe, a jednak ma problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Zjawisko to można wyjaśnić kilkoma kluczowymi czynnikami:

- dynamiczne zmiany gospodarcze oraz postęp technologiczny powodują, że zapotrzebowanie na niektóre zawody maleje, podczas gdy inne zyskują na znaczeniu,
- wyuczone umiejętności, choć wartościowe, mogą być przesta-

rzałe w kontekście nowoczesnych standardów pracy,

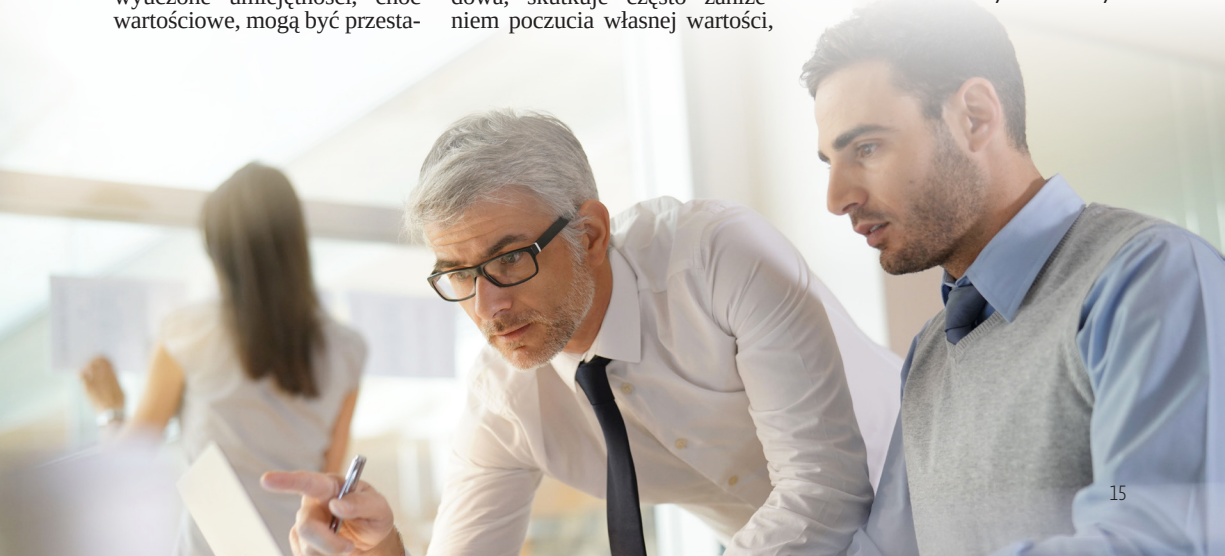
- branże, w których osoby te zdobywały doświadczenie, mogą zmagać się z kryzysem, automatyzacją procesów lub przeniesieniem produkcji do innych regionów.

Opinie ww. pośredników jak i kluczowych pracowników, prowadzących obsługę w PUP w Tarnowie wskazują, iż jednym z największych problemów w badanej grupie jest wydłużający się okres pozostawania bez zatrudnienia, który często skutkuje dezaktualizacją kwalifikacji oraz demotywowaniem do poszukiwania pracy. Przedłużająca się bierność i bezczynność społeczno-zawodowa, skutkuje często zanizaniem poczucia własnej wartości,

jako pracownika na rynku pracy oraz brakiem wiary we własne możliwości i umiejętności.

W związku z przedstawioną sytuacją bezrobotnych osób w wieku od 30. do 50. roku życia, w celu skutecznego zapobiegania czynnikom, które doprowadzają do ich długiego pozostawania bez pracy, a w efekcie do ich wykluczenia społecznego, należy przede wszystkim wzmocnić działania aktywizujące omawianą grupę wiekową, która również zasługuje na uwagę i szansę na poprawę swojej sytuacji zawodowej oraz społeczno-ekonomicznej.

Paweł Dudczak
Starszy informatyk

POWIATOWY URZĄD PRACY W TARNOWIE

plac gen. J. Bema 3, 33–100 Tarnów

tel. 14 68 82 300

fax. 14 68 82 301

e-mail: krta@praca.gov.pl; up@up.tarnow.pl

<https://tarnow.praca.gov.pl>

FILIA W TUCHOWIE

ul. Jana III Sobieskiego 23

33–170 Tuchów

tel./fax. 14 652 63 46

505 668 009

505 668 201

505 668 602

e-mail: krtatu@praca.gov.pl

FILIA W ŻABNIE

Rynek 29

33–240 Żabno

tel./fax. 14 645 69 43

505 668 304

505 668 301

e-mail: krtaza@praca.gov.pl